

Nationell överenskommelse 2018 – Patientmiljarden, insatser för att förbättra tillgängligheten och samordningen i hälso- och sjukvården

Bakgrund

Patientmiljarden är en ny överenskommelse för 2018 som ska bidra till införandet av en förstärkt vårdgaranti i primärvården samt införandet av patientkontrakt. Överenskommelsen har sin utgångspunkt i några av de förslag och behov som förts fram i betänkandet Effektiv vård (SOU 2016:2) samt delbetänkandet God och Nära vård (SOU 2017:53). Det handlar om en struktureform av hälso- och sjukvårdssystemet med inriktningen att stärka primärvården, förbättra tillgängligheten och öka förmågan till samordning kring patientens behov.

Den förstärkta vårdgarantin, som föreslås träda ikraft från och med 1 januari 2019, innebär att den enskilde inom tre dagar från första kontakt ska få en medicinsk bedömning av legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal. Förändringen mot dagens vårdgaranti är således dels att tidsfristen ändras från sju till tre dagar och dels att försäkran om läkarbesök ersätts med försäkran om medicinsk bedömning, vilket kan ges av annan legitimerad personal än läkare. Syftet är att patienten snabbare ska få en bedömning av rätt vårdkompetens och att personalresurserna kan användas på ett mer effektivt sätt. Det öppnar också för andra kontaktformer än den fysiska. Primärvården behöver som en följd av detta införa förändrade arbetssätt och anpassa väntetidsuppföljningen.

Patientkontrakt är en form av övergripande plan över en patients samtliga vårdkontakter och är i första hand ett stöd för patienter med många vårdkontakter och komplexa vårdbehov. Syftet är att underlätta samordningen av patientens vårdinsatser och ge ökad trygghet och delaktighet för patienten och närstående. Det finns redan idag tjänster som bidrar till detta såsom Min plan/SIP, journalen på nätet och webbtidsbokning. Tanken är att patientkontrakten ska utgöra ett paraply för denna typ av tjänster tillsammans med ytterligare information. En pilotverksamhet med patientkontrakt har inletts under 2017 i tre landsting varav Region Norrbotten är ett. Från och med 2018 kommer pilotverksamheten bedrivas som ett utvecklingsprojekt inom SKL.

Prestationskrav/villkor

För att ta del av medlen inom överenskommelsen ska landstingen senast den 16 april 2018 lämna in en handlingsplan till SKL. Planen ska innehålla en beskrivning av utgångsläget för utvecklingsområdena i överenskommelsen, en beskrivning av vilka insatser som landstingen ska genomföra enligt vad som anges i nedanstående punkter, vilka möjligheter och hinder landstingen har identifierat inom respektive område, hur man arbetar för att nå målen och hur arbetet kommer att följas upp under 2018 och 2019 inom landstingen.

- Förbereda införandet av den förstärkta vårdgarantin inom primärvården som utredningen, God och nära vård, föreslår ska börja gälla 2019.
 - Landstingen ska rapportera vilka insatser som genomförs under 2018 för att förbereda förändrade arbetssätt i enlighet med den förstärkta vårdgarantin.

- Landstingen ska börja rapporteringen av måluppfyllelse för den förstärkta vårdgarantin till den nationella väntetidsdatabasen senast den 1 januari 2019.
- Förbereda införandet av den infrastruktur som krävs för att på sikt införa patientkontrakt.
 - Landstingen ska se till att det finns dokumenterade rutiner för etablering av fast vårdkontakt som ska vara införda i verksamheten.
 - En tid i handen: Från erbjuden tid, via kallelse, till en med patienten överenskommen tid. Landstingen ska skapa förutsättningar för att patienten själv ska kunna välja tid till besök/behandling som passar patienten och verksamheten. Landstingen ska också skapa förutsättningar för breddinförande av webbtidsbokning via 1177.

Handlingsplanen ska tas fram i samråd med patientnära verksamheter, professions- och patientföreträdare. Den kan med fördel utgöra en integrerad del i landstingens ordinarie verksamhetsplaner. I kommande handlingsplaner från och med 2019 och framåt förväntas landstingen redovisa uppfyllnadsgraden för vårdgarantin och utifrån landstingets resultat redovisa vilka åtgärder de planerar att genomföra för att förbättra tillgängligheten och därigenom öka uppfyllnadsgraden.

Tilläggsöverenskommelse 2018

I regeringens vårändringsbudget 2018 avsätts ytterligare 600 mnkr till landsting och regioners arbete med förbättrad tillgänglighet och kortare köer i hälso- och sjukvården. Medlen kan användas till olika typer av situationsanpassade åtgärder. I beloppet ingår 200 mnkr till insatser för att behålla och anställa vårdpersonal inom bristkompetenser efter 65 års ålder samt 400 mnkr som kan användas bland annat till förstärkningar under sommaren, mobila team i primärvården samt multidisciplinära vårdteam. Region Norrbotten erhåller 14,9 mnkr från tilläggsöverenskommelsen.

Roller och ansvar

Hälso- och sjukvårdsenheten

- Bereda nationell överenskommelse och ta fram beslutsunderlag för Region Norrbottens hantering inom området.
- Sammanställa handlingsplan i enlighet med kraven i den nationella överenskommelsen. Klart senast 16 april 2018.
- Sammanställning av resultat regionövergripande och nationellt.
- Samverkan internt och externt.
- Deltagande i nätverk och nationell kontaktperson.

Divisionerna

- Utse samordningsansvarig inom divisionerna.
- Utarbeta underlag till handlingsplan i enlighet med kraven i den nationella överenskommelsen. Klart senast 16 april 2018.
- Förbereda införandet av den förstärkta vårdgarantin i regionen.
- Förbereda införandet av nödvändig infrastruktur för patientkontrakt.

- Uppföljning på divisions- och verksamhetsnivå. Avrapportera till HSE.

Uppföljning/redovisning

Handlingsplan ska vara inlämnad till SKL senast 16 april 2018.

Incitamentsstruktur

Region Norrbotten beräknas få 24,4 mkr för 2018 inom patientmiljardens överenskommelse. Medlen kommer att användas för att delfinansiera aktiviteter med inriktning mot förbättrad tillgänglighet och samordning, enligt vad som beskrivs under rubriken Prestationskrav/villkor ovan. Aktiviteter och fördelning av resurser anges i nedanstående tabeller. Centrala medel kommer fördelas efter hand (NSV=Närsjukvård; LSV=Länssjukvård).

Förstärkt vårdgaranti	Resurser tkr	Centralt	NSV	LSV
Stimulans allmänläkare	7000	7000		
Omställning 7an till 3an	2400		2400	
Lättakut, utökad pilot 2 HC	573		573	
Skriv- och teckentolkning	150			150
Summa	10123			

Patientkontrakt	Resurser tkr	Centralt	NSV	LSV
Koordinerad vård inkl fast vårdkontakt	2500	2500		
Produktions- och kapacitetsplanering	2500	2500		
Webbtidboken	2500	2500		
Utskrivningsklara patienter	1000	1000		
Patieninformation, wrapp	500	500		
Lifecare till datalager	200	200		
Touchpoint (nöjdhet)	175			175
Summa	9375			

Tilläggsöverenskommelse tillgänglighet	Resurser tkr	Centralt	NSV	LSV
Lönelyft sjuksköterskor	12243	12243		
Mobila team i primärvården	2669		2669	
Summa	14912			